

Навчальна дисципліна (ЄКТС)

- Викладання і навчання у вищій освіті: політика і нормативне забезпечення (2 ЄКТС)

Автори, викладачі

- Калашнікова Світлана, радник при дирекції, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор
- Таланова Жанна, головний науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти, доктор педагогічних наук, професор

Заклад вищої освіти

- Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України

Освітня програма

- Освітньо-наукова програма «Політик і лідерство у вищій освіті»
- Освітньо-наукова програма «Викладання і навчання у вищій освіті»

Мета навчальної дисципліни

Розвинути здатність реалізовувати та вдосконалювати викладання і навчання у вищій освіті відповідно до діючих політик та нормативного забезпечення, застосовуючи концептуальні та методологічні знання з освітніх, педагогічних наук

Зміст навчальної дисципліни (перелік основних тем)

1. Політика ЄПВО щодо викладання і навчання (1 ЄКТС)
2. Нормативно-правові основи реалізації освітнього процесу: викладання та навчання у вищій освіті (1 ЄКТС)

Опис тематичних модулів

Модуль № 1 (1 ЄКТС, 30 год)		Автор
Назва Політика ЄВПО щодо викладання і навчання		Світлана Калашнікова
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Знати політику ЄВПО та усвідомлювати тенденції розвитку щодо викладання і навчання – Здійснювати аналіз інституційних політик щодо вдосконалення викладання і навчання – Здійснювати аналіз освітніх програм у вищій освіті та розробляти пропозиції щодо їх вдосконалення 	
Лекція-презентація (2 год.)	Політика, принципи та тенденції ЄВПО щодо викладання та навчання	
Семінар (2 год.)	Розроблення освітніх програм і навчальних дисциплін: рамки та алгоритм	
Практичне (2 год.) Вдосконалення викладання і навчання як пріоритет інституційної політики ЗВО	<ul style="list-style-type: none"> – Обрати для аналізу один із університетів (України чи зарубіжний), обґрунтувавши своє рішення (дж. 2, 3 та/або сайти ЗВО) – Ознайомитися з його інституційними політиками щодо викладання і навчання – Оцінити досвід університету 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Аналіз освітньої програми	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Обрати для аналізу освітню програму одного з провідних університетів (України або зарубіжний) – Проаналізувати обрану освітню програму через призму наявних рамок та алгоритму 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	Консультація 2 год. Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи) 2 год.	
Підсумковий контроль (2 год.)	– Захист (за навчальною дисципліною) (2 год. /модуль)	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Європейські принципи вдосконалення навчання та викладання. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/yevropeiski_pryntsypy_vdoskonalennia_navchanya.pdf 2. Вдосконалення викладання у вищій освіті: теорія та практика: монографія / [Калашнікова С., Базелюк Н., Базелюк О. та ін.]; за наук. ред. С. Калашнікової. — Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. — 255 с. https://doi.org/10.31874/TE.2023 3. Порівняльний аналіз (берчмаркінг) європейської та української практики застосування персоналізованого підходу до навчання // Університети і лідерство - № 15 (2023). https://doi.org/10.31874/2520-6702-2023-15-SMART-PL 4. Trends 2018. Learning and Teaching in the European Higher Education Area. – EUA, 2018. https://eua.eu/downloads/publications/trends-2018-learning-and-teaching-in-the-european-higher-education-area.pdf ; https://eua.eu/resources/publications/757:trends-2018-learning-and-teaching-in-the-european-higher-education-area.html 5. High Level Group on the Modernisation of Higher Education. Report to the European Commission on improving the quality of teaching and learning in Europe's higher education institutions, 2013. https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fbd4c2aa-aeb7-41ac-ab4c-a94f6ea9eb1f 	

Модуль № 2 (1 ЄКТС, 30 год) Назва Нормативно-правові основи реалізації освітнього процесу: викладання і навчання у вищій освіті		Автор Жанна Таланова
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Знати та розуміти національну законодавчу базу, що стосується освітнього процесу – викладання і навчання у вищій освіті, зокрема забезпечення якості. – Удосконалювати освітній процес: викладання і навчання відповідно до вимог забезпечення якості. – Розробляти пропозиції та рекомендації для розвитку освітнього процесу: викладання і навчання в контексті забезпечення якості вищої освіти 	
Лекція-презентація (2 год.)	Нормативно-правові основи реалізації освітнього процесу: викладання і навчання у вищій освіті	
Семінар (2 год.)	Виклики розвитку та удосконалення освітнього процесу: викладання і навчання в контексті забезпечення якості вищої освіти: національний, інституційний та особистісний рівні	
Практичне (2 год.) Тема – Забезпечення якості викладання та навчання	Завдання (індивідуальне) <ul style="list-style-type: none"> – Здійснити аналіз критеріїв акредитації освітніх програм в контексті ваги їх впливу відповідно до визначених показників на якість викладання і навчання. – Охарактеризувати Критерій 4 та відповідні показники щодо їх вимірюваності та оцінювання. 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Розвиток системи нормативно-правового забезпечення щодо викладання та навчання у вищій освіті в умовах євроінтеграції	Завдання (командна робота) <ul style="list-style-type: none"> – Розробити пропозиції та рекомендації для удосконалення освітнього процесу у вищій освіті: професійний стандарт / права та обов'язки викладачів / забезпечення якості вищої освіти (національний/ інституційний рівень) на основі аналізу нормативно-правового забезпечення 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист-презентація (2 год.) за результатами виконання: <ul style="list-style-type: none"> ✓ практичного індивідуального завдання ✓ завдання самостійної командної роботи 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Захист (за навчальною дисципліною) (2 год. /модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про освіту». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19?find=1&text=документ+про+вищу+освіту#w1_1 2. Закон України «Про вищу освіту». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18?find=1&text=кваліфікації#w1_18 3. Постанова Кабінет Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-n#Text 4. Стандарти вищої освіти. https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti 5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2020 р. № 584. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo 6. Постанова Кабінет Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність». 	

<p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-п#Text</p> <p>7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text</p> <p>8. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п#Text</p> <p>9. Наказ Міністерство освіти і науки України від 6 листопада 2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266». https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15#Text</p> <p>10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2020 р. № 673 «Про затвердження переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання» https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-pereliku-specialnostej-zdobuttya-stupenya-osviti-z-yakih-neobhidne-dlya-dostupu-do-profesij-dlya-yakih-zaprovadzheno-dodatkove-regulyuvannya</p> <p>11. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610 «Про затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-standart-na-grupu-profesij-vikladachi-zakladiv-vishoyi-osviti</p>
--

Перелік видів діяльності:

- лекції – обговорення;
- семінари;
- практичні завдання;
- самостійна робота;
- індивідуальні консультації;
- індивідуальна робота з навчальної дисципліни (підсумковий контроль).

Методи викладання та навчання:

- демонстрація;
- проблемно-пошуковий метод;
- інтерактивний метод;
- навчальна дискусія;
- аналіз ситуації.

Оцінювання результатів навчання – підсумковий контроль:

Презентація та захист індивідуальної роботи з навчальної дисципліни, виконаної у формі есе на тему «Викладання і навчання у вищій освіті за результатами індивідуального дослідження»

Бали

<i>Вид діяльності</i>	<i>Бали (100)</i>
Лекції – обговорення, семінари (2 x 5)	10
Практичні заняття (2 x 10)	20
Самостійна робота (2 x 15)	30
Залік (2 x 5)	10
Захист	30

Політика доброчесності

При виявленні плагіату в письмових роботах / практичних завданнях / презентаціях аспірант втрачає бали за даний вид діяльності.

Відповідність результатів навчання компетентностям освітньої програми

Навчальна дисципліна «Викладання і навчання у вищій освіті: політика і нормативне забезпечення» як складова освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті» спрямована на:

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті»** через формування таких програмних результатів навчання:

- *Знати, розуміти, розвивати та запроваджувати сучасні та інноваційні методи, методики, технології оцінювання, вимірювання, викладання і навчання.*
- *Знати сучасні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), цифрові технології, бази даних, інші електронні ресурси та вміти їх застосовувати в освітньому процесі.*
- *Розробляти та модернізувати освітні програми, навчальні дисципліни, навчально-методичні матеріали, електронні курси та посібники в контексті інтернаціоналізації.*

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері освітніх, педагогічних наук, цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси у науковій, проектній та освітній діяльності»** через формування таких програмних результатів навчання:

- *Знати та розуміти основні концепції (теорії), підходи, закономірності, принципи політики, лідерства, врядування, управління та адміністрування у вищій освіті, моделі розвитку вищої освіти та застосовувати їх у науковій, проектній та освітній діяльності.*
- *Знати, використовувати та розвивати сучасні термінологію, методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері освітніх, педагогічних наук.*
- *Знати і розуміти міжнародні, європейські та національні стратегічні та нормативні документи та застосовувати їх у науковій, проектній та освітній діяльності у вищій освіті.*